

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-06-173S

СИЛАБУС SYLLABUS	Інститути публічної влади INSTITUTIONS OF PUBLIC AUTHORITY	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	BB14	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) Bachelor`s (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	28	Публічне управління та адміністрування Public Management and Administration
Спеціальність Field of Study	281	Публічне управління та адміністрування Public Management and Administration
Освітня програма Degree Programme	Публічне управління та адміністрування Public Management and Administration	

м. Рівне – 2024

Силабус навчальної дисципліни Інститути публічної влади для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Публічне управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Рівне. НУВГП. 2024. 12 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/30542/>

Розробник силабусу: Антонова С.Є., к.е.н., доцентка кафедри менеджменту та публічного врядування

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від «30» грудня 2024 року

Завідувач кафедри: *Тихончук Л.Х., д.держ.упр., доцентка*

Керівник (Гарант) ОП: *Антонова С.Є., к.е.н., доцентка*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 4 від "30" грудня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професорка*

Попередня версія силабусу 06-14-273 S

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Інституту публічної влади	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Рік навчання, семестр	3- денна/3 - заочна 6– денна/ 6- заочна
Кількість кредитів	5
Лекції:	26 годин денна /8 годин заочна
Практичні заняття:	26годин денна /8 годин заочна
Самостійна робота	98 годин денна /134 годин заочна
Курсова робота:	ні
Форма навчання	Денна, Заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРІВ	
Лектор	Антонова Світлана Євгеніївна, к.е.н., доцентка кафедри менеджменту та публічного врядування
	
Вікіситет	https://cutt.ly/xfCW9qm
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-4796-8580
Канали комунікації	E-mail: s.ie.antonova@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Актуальність навчальної дисципліни полягає у тому, що однією з ознак держави є наявність населення, що певним чином організоване та самоорганізоване за допомогою публічних правил поведінки. Цей процес (само)організації здійснюється через мережу органів публічної влади. Незважаючи на очевидну однорідність функцій, у різних країнах ці органи пройшли свій шлях становлення і становлять собою продукт даного суспільства. Діяльність органів публічної влади впливає на розвиток суспільства, населення, взаємодія органів влади та громадських організацій допомагає вирішенню стратегічних питань.

Метою викладання дисципліни: набуття студентами теоретичних навичок організації публічної влади та її інститутів, зокрема Інституту Президента, Інституту Верховної Ради України, Інституту виконавчої влади, Інституту судової влади, Інституту місцевого самоврядування, а також формування діалогу між органами державного управління, місцевого самоврядування і громадськістю, упровадження інноваційних моделей співпраці громадськості з органами державного управління.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4952>
<http://surl.li/kudvg>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)

Передумовою вивчення даного освітнього компонента є вивчення освітніх компонентів Основи стратегічного та антикризового публічного управління, Сучасні форми правозахисту в публічній сфері, Основи публічного врядування, Основи публічного адміністрування

Компетентності

Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам вищої освіти компетентностей щодо:

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 6. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ФК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК13. Здатність застосовувати ефективні управлінські інструменти, використовувати та впроваджувати нові підходи до публічного управління та адміністрування з врахуванням євроінтеграційних завдань з метою підвищення ефективності розвитку територій, враховуючи регіональну специфіку.

Програмні результати навчання (РН)*

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти вивчаючи дану дисципліну є:

РН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

РН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

РН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

РН6. Знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

РН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, в т.ч. при виникненні конфліктних ситуацій.

РН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

РН18. Уміти застосовувати демократичні технології прийняття управлінських рішень, враховуючи інтереси й потреби громадян, суспільства та держави в кризових умовах для створення сприятливого середовища у суспільстві.

Структура та зміст освітнього компонента

Теми лекційних занять:

1. Публічна влада: сутність, види

Опис теми Влада як основний засіб публічного адміністрування, механізм їх взаємодії. Поняття, види та ознаки публічної влади. Державна влада. Місцеве самоврядування як вид форма публічної влади. Децентралізація публічної влади.

(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 10 год./ заочна: 14 год.)

2. Правові засади діяльності органів публічної влади

Опис теми: Історико-правові засади формування органів публічної влади міст в Україні та країнах Європейського Союзу. Характеристика основних нормативно-правових актів регулювання органів публічної влади. Правове забезпечення діяльності органів виконавчої влади. Правове забезпечення діяльності органів законодавчої та судової влади. Правове забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування.

(Лекцій – денна: 3 год. /заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 11 год./ заочна: 15 год.)

3. Система органів публічної влади в Україні

Опис теми: Характеристика органів публічної влади. Принципи організації й діяльності органів публічної влади в Україні. Форми діяльності органів публічної влади. Методи діяльності органів публічної влади. Кризи в організації органу влади: сутність, види, підходи до подолання. Інституції Європейського Союзу.

(Лекцій – денна: 3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 11 год./ заочна: 15 год.)

4. Інститут Президентства

Опис теми: Походження та сутність феномену Інститут Президентства. Етапи становлення і порядок взаємодії з іншими органами влади. Функції та повноваження Президента України. Організація роботи Адміністрації Президента України. Інститут Президента в умовах воєнного стану.

(Лекцій – денна: 3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 11 год./ заочна: 15 год.)

5. Інститут законодавчої влади

Опис теми: Загальна характеристика Верховної ради як органу законодавчої влади. Парламенти та парламентаризм. Функції та повноваження ВРУ. Склад і структура Верховної Ради України. Організаційні форми роботи ВРУ. Народні депутати України.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Інститут омбудсмена: зародження та розвиток. Завдання та принципи діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Організація діяльності та повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Гарантії діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Взаємодія Інститутів законодавчої та виконавчої влади в сучасних умовах.

Лекцій – денна: 3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 11 год./ заочна: 15 год.)

6. Органи виконавчої влади в Україні

Опис теми: Поняття органів виконавчої влади та їх система. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади. Структура та порядок формування Кабінету міністрів України. Функціональні повноваження членів Кабінету міністрів України. Секретаріат Кабінету міністрів України, порядок формування, повноваження. Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі публічного управління. Організаційна структура та завдання ЦОВВ, їх права, компетенція, функції. Міністерства України та їх повноваження. Державні служби України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій. Президент і виконавча влада: співвідношення інститутів в сучасних умовах.

(Лекцій – денна: 3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 11 год./ заочна: 15 год.)

7. Інститут судової влади

Опис теми: Поняття, особливості та ознаки інституту судової влади. Виникнення та розвиток інституту судової влади в Україні. Конституційний Суд України та інші інститути судової системи. Структура та повноваження судової системи України. Судова реформа в Україні.

(Лекцій – денна:3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 11 год./ заочна: 15 год.)

8. Інститут місцевого самоврядування в Україні

Опис теми: Виникнення та розвиток місцевого самоврядування. Етапи становлення та розвитку інститут місцевого самоврядування в Україні. Конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування. Становлення інституту об'єднаних територіальних громад. Вплив громадян на прийняття рішень органами місцевого самоврядування.

(Лекцій – денна:3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 11 год./ заочна: 15 год.)

9. Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами державного управління

Опис теми: Теоретичні основи і методи організації діалогу суспільства й органів публічної влади. Соціальне партнерство органів державної влади, органів місцевого самоврядування і громадського сектору. Формування діалогу між органами державного управління, місцевого самоврядування і громадськістю.

Громадський контроль за діяльністю органів державної влади. Упровадження інноваційних моделей співпраці громадськості з органами державного управління. Система громадського моніторингу діяльності органів державної влади.

(Лекцій – денна:3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 11 год./ заочна: 15 год.)

Тематика практичних занять:

Практичне заняття 1. Публічна влада: сутність, види – денна:2 год./ заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 2. Правові засади діяльності органів публічної влади – денна:2 год./ заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 3. Система органів публічної влади в Україні – денна:2 год./ заочна : 1 год.

Практичне заняття 4. Інститут Президентства – денна:4 год./ заочна : 1 год.

Практичне заняття 5. Інститут законодавчої влади – денна: 4 год./ заочна : 1 год.

Практичне заняття 6. Органи виконавчої влади в Україні – денна: 4 год./ заочна : 1 год.

Практичне заняття 7. Інститут судової влади – денна:2 год./ заочна : 1 год.

Практичне заняття 8. Інститут місцевого самоврядування в Україні – денна:4 год./ заочна : 1 год.

Практичне заняття 9. Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами державного управління – денна: 2 год./ заочна : 1год.

Форми та методи навчання

Форми навчання: традиційні лекції та практичні заняття, дуальні заняття із залученням практиків.

Методи навчання: Інтерактивні лекційні заняття з елементами діалогу; доповідь та співдоповідь проблемно-пошукові ситуації; кейси, імітаційні ситуації.

Технології викладання: *аналіз конкретних ситуацій (case study), імітаційні та неімітаційні, обговорення, мультимедійні презентації, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.*

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

мультимедіа-, проекційна апаратура (проектори, екрани, смартдошки тощо), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у відкритому доступі. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання / результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати індивідуальні, самостійні завдання до практичних занять, вчасно здати модульні контролю знань. У результаті вони зможуть отримати такі обов'язкові бали:

- 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять, поточне тестування та самостійну роботу;
- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Усього 100 балів.

Підсумковий контроль екзамен.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 20 запитань різної складності: рівень 1 – 17 запитань по 0,9 бали (15,3 балів), рівень 2 – 2 запитань по 1,4 бали (2,8 бали), рівень 3 – 1 запитання по 1,9 бали (1,9 бали). Усього – 20 балів.

Додаткові бали студент може отримати при написанні наукової статті, наукової роботи на конкурс, ессе, тощо. Тему для дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>

1. Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Вагонова О. Г., Горпинич О. В., Чернобаєв В. В. Організація діяльності органів державної влади: навч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2019. 77 с.
2. Костецький В. Місцеве самоврядування як окрема гілка публічної влади. URL: <http://surl.li/kuels>
3. Кузьменко С. Г., Топузов Д. І. Публічна влада та її складові: навчальний посібник. Маріуполь : МДУ, 2021. 67 с.
4. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна ; за ред. А. Ф. Мельник. Київ : Знання, 2019. 582 с.
5. Набока Л. В. Удосконалення структурно-функціонального забезпечення діяльності служб управління персоналом органів публічної влади як умова їх організаційного розвитку. Теорія та практика державного управління. 2020. № 2. С. 215–223.

6. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <http://surl.li/kuelm>
7. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>.
8. Про Кабінет міністрів України: Закон України від 7 лютого 2014 року № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>.
9. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>.
10. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 286-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
11. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
12. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / [А. О. Азарова, Л. М. Ткачук, Л. О. Нікіфорова та ін.]. Вінниця : ВНТУ, 2019. 181 с
13. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / А.О. Дегтяр, О.А. Дегтяр, Х.І. Калашнікова, М.К. Гнатенко. Харків : НАУ «ХАІ», 2021. 128 с
14. Сучасний стан України в умовах війни: інформаційна політика, територіальні громади: монографія/ Тихончук Л.Х., Маланчук Л.О., Антонова С.Є. та ін. [Електронне видання]. – Рівне: НУВГП, 2023. 88 с. С.214-262.URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26095/>.
15. Public authorities under the Freedom of Information Act | ICO. URL: <http://surl.li/vtktro>
16. What is a public authority? | Legal Guidance. URL: <https://www.lexisnexis.co.uk/legal/guidance/what-is-a-public-authority>
17. Public authorities under the EIR. URL: <http://surl.li/eoxgvj>

Допоміжна

1. Антонова С.Є., Микосянчик Т. В. Діяльність органів місцевого самоврядування в розвитку дошкільної освіти м. Сарни Рівненського області. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 12. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1880>.
2. Інститут судової влади в системі конституційного права України. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/153579309.pdf>.
3. Антонова С.Є., Брус Ю. Вплив інформатизації суспільства на діяльність територіальних громад. Проблеми раціонального використання соціально-економічного, еколого-енергетичного, нормативно-правового потенціалу України та її регіонів: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції ГО «ІЕЕЕД», (01 травня 2022 року), м. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня "Волиньполіграф", 2022. 214 с. С. 187-190.
4. Деякі питання організації роботи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 24 грудня 2010 р. № 1199/2010. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1199%2F2010>.
5. Деякі питання реформування державного управління України : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>.
6. Методичні вказівки для практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інститути публічної

влади» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання [Електронне видання] / С.Є. Антонова. Рівне: НУВГП, 2023. 42 с.

7. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=950-2007-%EF>.

8. Про затвердження Типового регламенту центрального органу виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1143. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1143-2007-%EF>.

9. Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 1999 р. № 2263. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2263-99-%EF>

10. Терлецький Д.С., Олькіна О.В., Батан Ю.Д. Конституційно-правові проблеми виконавчої влади. Навчально-методичний посібник. URL: <http://surl.li/nwrkhy>

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Верховна Рада України, законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/a#Find>.

2. Офіційний Web-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.

3. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

4. Громадянське суспільство і влада : врядуний інформаційно-комунікаційний ресурс. : URL: <http://civic.kmu.gov.ua>

5. Центр політико-правових реформ. URL: <http://www.pravo.org.ua/>

6. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua/>.

7. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php.

8. Національне антикорупційне бюро України. Офіційний сайт. URL: <https://nabu.gov.ua/>.

Поєднання навчання та досліджень*

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Почуття ініціативи, критичне мислення робота в команді, прийняття ризику, вирішення конфліктів, стійкість до стресу

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/25072/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://surl.li/jznmq>

Також студенти можуть самотійно на платформах Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів» <https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>. Перевірку навчальних завдань неупереджено здійснює викладач. Усі навчальні завдання повинні бути виконанні власноручно здобувачем вищої освіти, у разі виявлення однакових робіт, здобувач освіти не отримує бали і повинен виконати завдання повторно.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самотійно вивчити пропущений матеріал за вищенаведеним посиланням на розміщення навчальної дисципліни на платформі MOODLE.

Лектор:
к.е.н., доцент

Антонова С.Є.

Автор
Доцент КМПВ

Світлана АНТОНОВА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №329
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100